Nº. 181. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents per drie regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 3 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 1sten Augustus jl., nº. 29, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1º. eervol ontslag als burgemeester der gemeente Uithuizen te verleenen aan mr. *J. Offerhaus*, tot andere functien geroepen;

2º. tot burgemeester van Uithuizen te benoemen *J. Rouaan.*

Bij besluit van dezelfde dagteekening, nº. 81, heeft Z. M.

1º. op de daartoe gedane verzoeken eervol ontslag verleend:

aan *A. van der Leeuw*, als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Delft;

aan mr. *W. L. baron van Heeckeren van Brandsenburg*, als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Utrecht;

2º. te benoemen:

bij de dienstdoende schutterij te Delft:

tot kapitein *J. C. Perk*, thans 1ste luitenant;

tot 1sten luitenant, mr. *M. A. Wijnaendts*, thans 2de luitenant;

bij de dienstdoende schutterij te Delfshaven:

tot 2den luitenant *T. J. M. van Everdingen*, thans schutter;

bij de dienstdoende schutterij te Alkmaar:

tot kapitein *H. Coster*, thans 1ste luitenant;

tot 1sten luitenant *J. C. Koorn*, thans 2de luitenant;

tot 2den luitenant, jhr. mr. *J. H. Forest van der Palm*, thans schutter;

bij de dienstdoende schutterij te Utrecht:

tot 1sten luitenant, mr. *H. Woller*, thans 2de luitenant;

tot 2de luitenants, *J. C. van der Meulen*, thans fourrier, en *P. H. Taddel*, thans schutter.

Sedert de laatst gedane bekendmaking (*Staats-courant* van den 4den Mei 1853) zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen:

een in dato 8 Maart 1853, voor den tijd van vijf jaren verleend aan W. Minderhout, woonachtig te Middelburg, op de uitvinding van aelopodische wagentjes, die met handen of voeten, door een of meer personen daarop zittende of staande, in voor- en achterwaartsche beweging worden gebragt;

een in dato 23 Maart 1853, voor den tijd van vijf jaren verleend aan W. S. Slot, woonachtig te Amsterdam, op de uitvinding van een middel tot uitroeijing van wandluizen en andere schadelijke insecten, die zich in huizen en schepen nestelen;

een in dato 23 April 1853, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 14den Februarij 1852, verleend aan P. A. Gauchier, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij mr. L. Keijzer, advocaat te Amsterdam, op de invoering van de uitvinding om alle soorten van ijzer, bijzonder de banden der wielen van locomotiven en spoorwagens, spillen, spoorstaven, pistons enz. gedeeltelijk te cementeren;

een in dato als voren, voor den tijd van tien jaren verleend aan G. Lehrkind, woonachtig te Haspe in Pruissen, domicilium gekozen hebbende bij mr. J. Pinner, advocaat te Amsterdam, op de invoering van een werktuig om spijkers en bouten te vervaardigen;

een in dato 21 Junij 1853, voor den tijd van vijf jaren verleend aan H. W. Binkhorst, woonachtig te Zaandam, op de uitvinding van eene verbeterde inrigting van oliemolens;

een in dato als voren, voor gelijken tijd verleend aan J. Poel, woonachtig te Zaandam, op de uitvinding van zoogenaamde molenfokken;

een in dato 28 Junij 1853, voor den tijd van vijf jaren verleend aan S. Pincoffs te Manchester en H. E. Schunck te Rochester, domicilium gekozen hebbende bij W. J. Kempers, te Delft, op de invoering van eene verbeterde meekrapbereiding;

een in dato 23 Junij 1853, voor den tijd van tien jaren, gerekend van den 16den Junij 1851, verleend aan J. G. H. Tijssen en R. Smeets, handelende onder de firma van Tijssen Linssen en Cie. te Roermond, op de invoering van een verbeterden molentoestel, ter verkrijging van beter en grooter maalproduct;

een in dato 28 Junij 1853, voor den tijd van tien jaren verleend aan E. H. Jackson, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij de Vereeniging voor Volksvlijt te Amsterdam, op de invoering van zekere verbeteringen in de toestellen, bestemd tot het voortbrengen van licht en van beweegkracht, door middel van electriciteit;

een in dato 28 Junij 1853, voor den tijd van vijf jaren verleend aan A. V. Newton, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij W. J. Kempers voornoemd, op de invoering van eene verbeterde bereidingswijze van kunstleder.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

De Parijsche *Patrie*, een half-officieel orgaan der Fransche regering, zegt in zijn nommer van den 31sten Julij: » Wij hebben aangekondigd dat de door den Oostenrijkschen gezant te Konstantinopel voorgeslagen schikking van het Turksch-Russisch geschil het onderwerp van zorgvuldige en rijpe overweging bij de hoven van Parijs en Londen zou zijn. Hetgeen wij vooruitzagen is geschied. Men verzekert ons dat die schikking door de beide hoven niet is goedgekeurd, en zelfs niet door het Weener kabinet. Te Weenen worden op dit oogenblik andere plannen van schikking tusschen de vertegenwoordigers der groote mogendheden behandeld en uitgewerkt. Wij wenschen dat zij ten grondslage zullen hebben de voorafgaande ontruiming der Donau-vorstendommen, waarin het moeijelijke en teedere punt der onderhandeling gelegen is."

De Parijsche *Constitutionnel* van den 31sten Julij zegt dat het door den Oostenrijkschen gezant te Konstantinopel gedane voorstel van bemiddelende strekking, naar verzekerd werd, door de Fransche en Engelsche regering niet goedgekeurd was noch zou worden, terwijl het zelfs ook te Weenen geen bijval scheen te vinden.

Een ander ministerieel Parijsch blad, *le Pays*, meent dat de Fransche en de Engelsche regering geene schikking zullen goedkeuren waarbij geene stellige verzekeringen en waarborgen voor de ontruiming der Donau-vorstendommen worden gegeven.

Aan de *Times* en andere Londensche bladen wordt uit Parijs geschreven dat de Fransche en de Engelsche regering besloten hebben van het Russische gouvernement eene stellige verklaring te vragen van deszelfs voornemens ten opzigte der ontruiming van Moldavie en Wallachije.

Verder leest men in de Parijsche *Patrie* het volgende: » Uit St. Petersburg wordt onder dagteekening van den 17den Julij geschreven dat eene deputatie van drie Moldavische edellieden of Boyaren den vorigen dag aldaar aangekomen was; naar gezegd wordt, had zij zich met magtiging van den Hospodar naar St. Petersburg begeven om bij den Keizer te klagen over het gedrag van het Russische leger, dat de Donau-gewesten als een veroverd land behandelt."

Aan de *Indépendance Belge* wordt uit Konstantinopel, onder dagteekening van den 18den Julij, onder meer het volgende geschreven: » Eergisteren is de tijding ontvangen dat de Hospodars van Moldavie en Wallachije aan hunne te Konstantinopel gevestigde agenten hadden kennis gegeven dat zij op hoog bevel vooreerst alle betrekkingen met het gouvernement des Sultans moesten afbreken. Dit is bijkans eene onafhankelijk-verklaring, die voor de schatkist der Porte en in andere opzigten nadeelige gevolgen kan hebben, en het aantal te vereffenen moeijelijkheden weder vermeerdert."

ITALIE.

In het officiele dagblad der Romeinsche regering zijn strafbepalingen afgekondigd tegen het beschadigen der telegraphen. De telegraaphlinie die Rome met Toscana en Lombardije moet verbinden en ook voor het publiek beschikbaar zal worden gesteld, was naauwelijks op eenige punten voltooid, of reeds werden de draden door kwaadwilligen gebroken.

— Het Sardinische regeringsblad behelst een rapport van eene commissie die belast was met de beproeving van het in Belgie door den heer Willems uitgevonden middel tot behoeding van het rundvee tegen de longziekte. Het stuk is onderteekend door twee gunstig bekende leeraren van de staats-veeartsenschool; zonder eene stellige uitspraak te willen doen over de waarde der inenting, voeren zij onderscheiden feiten aan die tot aanbeveling derzelve strekken; veel hangt huns oordeels af van de omstandigheden waaronder de inenting plaats heeft; wordt zij met de noodige voorzorgen en tijdig toegepast, dan heeft zij volgens hen eene heilzame werking. Zij hebben opgemerkt dat de inenting geen gevolg heeft bij runderen die reeds aan de longziekte geleden hebben, en dat de ingeënte runderen gemakkelijker dan anderen kunnen worden gevoed.

DUITSCHLAND.

Te Berlijn zijn afgevaardigden van de meeste Duitsche spoorweg-besturen zamengekomen om over gemeenschappelijke belangen te beraadslagen. Volgens hetgeen aan de *Kölnische Zeitung* geschreven wordt, heeft de vergadering met 43 tegen 36 stemmen het beginsel aangenomen dat alle besluiten die op een volgend spoorweg-congres met de meerderheid van drie vierden van alle stemmen genomen zouden worden, verbindend zouden zijn voor alle op het congres vertegenwoordigde spoorwegen. Het genoemde dagblad merkt dit aan als een blijk dat het niet onmogelijk is in Duitschland eenige eenheid tot stand te brengen, zoo maar het algemeen belang boven het bijzondere wordt gesteld.

— Volgens het jaarlijksche verslag van de Katholijke vereeniging van den H. Borromaeus (een genootschap tot verspreiding van goede en wering van ongodsdienstige en onzedelijke boeken), telt zij thans in Duitschland niet minder dan 422 afdeelingen met 5521 leden en 14455 deelnemers; aan bijdragen ontving zij in geld 17775 thaler, terwijl in het laatste halfjaar voor bestelde boeken 8118 thaler ontvangen werd.

— De bisschoppen der Boven-Rhijnsche kerkprovincie hebben (gelijk in ons vorig nommer gemeld is) aan de gouvernementen der tot die kerkprovincie behoorende Staten eene memorie gerigt om hunne tegenkanting te regtvaardigen tegen de door die gouvernementen in de maand Maart dezes jaars gemaakte verordeningen rakende kerkelijke aangelegenheden. In die memorie wordt eerst betoogd dat de regeringen ten onregte aanspraak maken op het regt om alle pastoorsplaatsen en overige kerkelijke ambten en betrekkingen te vervullen, en dat de vrije begeving der geestelijke bedieningen een onvervreemdbaar regt is van de Kerk en een bestanddeel der bisschoppelijke magt.

Een ander bezwaar tegen de nieuwe verordeningen is, dat zij het uitsluitend regt der bisschoppen om de bekwaamheid en geschiktheid der geestelijken voor de kerkelijke bediening te onderzoeken en om over hen kerkelijke regtsspraak uit te oefenen, niet ten volle erkennen; dat regt wordt betoogd, en aangevoerd dat de Staat niet geroepen is te waken voor de kerkelijke regten van de leden eener kerk als zoodanig. Insgelijks wordt uitgeweid over het regt der Kerk om de leeken door kerkelijke straffen tot vervulling hunner kerkelijke pligten te brengen; zijnde het eerste en natuurlijkste regt van elke vereeniging hare leden naar hare wetten te behandelen.

Bijzonder uitvoerig wordt betoogd dat de Kerk en niet de Staat geregtigd is en tevens verpligt om hare geestelijken op te kweeken; dat alzoo de bisschoppen niet mogen worden belet godgeleerde kweekscholen en seminarien op te rigten of in stand te houden. De gronden worden wedersproken die voor de vorming der geestelijken aan eene staatshoogeschool van de zijde der regeringen waren aangevoerd. Vervolgens verlangen de bisschoppen het vrije en uitsluitende bestuur over het godsdienstonderrigt op de lagere en middelbare scholen, de keuze der leerboeken voor dat onderrigt, en dat niemand als onderwijzer daarin optrede of werkzaam blijve dan met magtiging (niet aanstelling) van den bisschop. Zoo wordt ook het godgeleerd onderwijs aan de hoogescholen voorgesteld als niets anders zijnde dan een deel van het kerkelijke leeraarsambt, en alzoo even als de geheele kerkelijke bediening onder het bisschoppelijk gezag staande.

Thans wordt van de zijde der betrokken regeringen de wijding van geestelijken voorwaardelijk veroorloofd; de bisschoppen verlangen geheele vrijheid in dit opzigt; en verder komen zij op tegen het zoogenaamde regt van *placet* der landsregeringen, zoo als het ook in de nieuwe verordeningen, wel is waar getemperd, volgehouden wordt. » De Kerk — zegt de memorie — kampt tegen het placet zoo volhardend, omdat het een strijd is voor haar bestaan. Het regt zoowel als het belang der Kerk vordert dat de bisschoppen in de uitvaardiging en afkondiging van al die kerkelijke verordeningen en aanschrijvingen, welke binnen den kring der kerkelijke bevoegdheid liggen, vrij zijn en niet verpligt om verlof daartoe te vragen van administrative ambtenaren, wier wisselvallige denkwijze en goedvinden door het regt om zoodanig verlof te weigeren, verregaanden invloed op de bisschoppelijke ambtsbediening kan uitoefenen."

Voor de Katholijke eeredienst wordt onverkorte vrijheid verlangd, en wel inzonderheid voor de missien, de kloosters en de kerkelijke vereenigingen. De missien worden beschouwd als een krachtig en onmisbaar middel tot bevordering van het zielenheil der geloovigen (voor welke alleen zij worden gehouden, niet tot bekeering van leden van andere kerkgenootschappen); zoodat het voortdurend en regelmatig houden van missien niet afhankelijk mag worden gelaten van eene telkens voor intrekking vatbare vergunning der landsregering. Ook de bedevaarten, pelgrimstogten en kerkelijke ommegangen worden gerangschikt onder de wezenlijke bestanddeelen der Katholijke eeredienst, die niet kunnen worden belemmerd zonder inbreuk op de godsdienstvrijheid; evenwel willen de bisschoppen dit gedeelte der eeredienst niet aan de werking der politie-verordeningen onttrekken. Het kloosterleven te willen verbieden, zou volgens de memorie eene schending van de gewetensvrijheid en van de staatsburgerlijke regten der Katholijken zijn.

De gemeenschap der bisschoppen met het Opperhoofd der Kerk is door de nieuwe verordeningen der landsregeringen vrijgesteld; maar de memorie zegt dat ook in die verordeningen nog uitdrukkingen voorkomen die het oude stelsel van regteloosheid der Kerk ademen, en komt met verontwaardiging op tegen de onderstelling dat ooit een bisschop bij het staatsbestuur bescherming zou willen zoeken tegen vermeende verkorting zijner ambtsbevoegdheid door den Paus.

Verder wordt het regt der Kerk ten opzigte der vervulling van bisschopszetels, vicariaten enz. uiteengezet, elke invloed der landsregering op de daarvoor te doene keuzen gewraakt, en gewezen op de van staatswege uitdrukkelijk erkende verpligting om aan de bisschopszetels een behoorlijk inkomen te verzekeren door de schenking en overdragt van grondeigendommen of grondrenten.

Op nieuw dringen de bisschoppen aan op de hun door de landsregeringen geweigerde vrijheid van beschikking en beheer over de kerkelijke goederen en stichtingen.

Ten slotte het schoolwezen behandelende, verlangen de bisschoppen, dat alle Katholijke schoolfondsen in het bezit der Katholijken blijven en alleen tot bevordering van het Katholijk schoolonderwijs worden aangewend; dat scholen die geheel met kerkelijke middelen zijn daargesteld, ook als kerkelijke scholen worden erkend; dat deze scholen onder toezigt en bestuur van de kerkelijke overheden der Katholijke Kerk staan, en dat zonder hare toestemming niet worde beschikt over de daarmede verbonden Katholijke fondsen en kerkelijke geldmiddelen; dat aan de Kerk het regt niet worde betwist om met eigen middelen nieuwe scholen op te rigten, en daarin Katholijke kinderen op te voeden; dat aan de Katholijke kinderen van Katholijke ouders zoo veel immer doenlijk gelegenheid verschaft worde om op Katholijke scholen van Katholijke leermeesters onderrigt te ontvangen. De werking der gemeentelijke of gemengde scholen wordt in de memorie voorgesteld als verderfelijk voor het positief Christelijk geloof, en derzelver vervanging door kerkgenootschappelijke scholen verlangd.

ZWITSERLAND.

De jury te Freiburg heeft uitspraak gedaan in zake der beschuldigden wegens den jongsten revolutionairen aanslag. Het vonnis is veel minder streng dan hetgeen door den krijgsraad geveld maar door het eedgenootschappelijk bewind gecasseerd was. De kolonel Perrier, de pastoor Delloy en vijf anderen zijn schuldig verklaard aan landverraad met verzachtende omstandigheden, en veroordeeld de beide genoemden tot 30 jaren ballingschap, en de vijf anderen, als recidivisten, tot vier jaren tuchthuisstraf. De overige 138 beschuldigden zijn vrijgesproken en terstond op vrije voeten gesteld.

De hoop op eene spoedige schikking van het geschil met Oostenrijk is in Zwitserland weder verminderd door een den 17den Julij te Weenen genomen besluit waarbij aan de Oostenrijksche handwerksgezellen het verblijf in Zwitserland verboden wordt wegens de daar te lande heerschende radicale en revolutionaire begrippen.

Intusschen wordt te Mendrisio in Tessin het voormalig Capucijnerklooster in een kantonnaal ziekenhuis veranderd. Men weet dat de uitdrijving der bewoners van dat gesticht, waaronder eenige Oostenrijksche onderdanen waren, eene der grieven van Oostenrijk is.

Volgens de berigten van Zwitsersche dagbladen, wordt thans in vele oorden van Duitschland elk reizend handwerksgezel van Zwitsersche afkomst als een politiek verdacht persoon behandeld, en door politiebedienden in het oog gehouden of weggeleid.

FRANKRIJK.

De *Constitutionnel* van den 31sten Julij zegt: » De graanprijzen geven hier te lande nog stof tot bezorgdheid. De rijzing derzelve strookt niet met de gunstige berigten die tot nog toe omtrent den staat der veldgewassen inkomen. Aan het eind der aanvangende week zal men ongetwijfeld in het bezit zijn van meer algemeene opgaven, die in staat zullen stellen om de vermoedelijke opbrengst van den oogst te berekenen, en te beoordeelen of er in de daad grond bestaat voor de hooge prijzen die thans op de Parijsche graanmarkt worden gevraagd. De broodprijs is te Parijs voor de eerste helft der maand Augustus bepaald op 40 centimes het kilog. voor de fijnste, en 32 c. voor de tweede soort; de hooge prijs houdt dus stand, maar eene verdere verhooging, die door sommigen voorspeld werd, heeft niet plaats gehad."

Het *Journal des Débats* van den 1sten dezer zegt in een overzigt van hetgeen in de afgeloopen week aan de Parijsche Beurs is voorgevallen:

» De groote vraag voor de beurslieden is nog altijd, of er oorlog zal komen. Daar de Beurs aan het behoud des vredes gelooft, neemt de rijzing de bovenhand, maar telkens weder oprijzende bezorgdheden vertragen haren voortgang. De prijs der Fransche staatsrente is langzaam gerezen tot 79 fr., den hoogsten koers der maand.

» Er is ook nog eene andere reden van bezorgdheid, te weten de staat der veldgewassen en de rijzing der graanprijzen; doch alvorens in deze bezorgdheden te deelen, dient men zekere berigten omtrent den vermoedelijken uitslag van den oogst af te wachten.

» Intusschen zet het gouvernement het onderzoek van nieuwe spoorwegplannen voort, hetgeen zekerlijk geen blijk is dat het eenen algemeenen oorlog te gemoet ziet.

» Aan onze Beurs is het geld steeds zeer overvloedig. De fondsen van spoorwegen en andere industriele ondernemingen houden zich zeer goed."

BELGIE.

Bij een koninklijk besluit zijn de staats-commissien benoemd welke eerstdaags degenen die naar academische graden staan, zullen onderzoeken: niet minder dan 559 personen hebben zich ditmaal aangegeven om het examen te ondergaan; en hiervan behoort het grootste aantal tot de Katholijke hoogeschool van Leuven: 198 leerlingen van deze hebben zich aangegeven, 137 van de Brusselsche of liberale, 131 van de Luiksche en 93 van de Gentsche hoogeschool.

— Den 31sten Julij heeft te Lier de plegtige inwijding plaats gehad van het grafteeken voor den wever Ceulemans, die zich door zijne Vlaamsche gedichten naam gemaakt heeft. Het grafteeken is door de stadgenooten van den overledene bekostigd. De te Gent, Antwerpen en Brussel gevestigde genootschappen tot beoefening der Vlaamsche letterkunde werden bij de inwijding door deputatien vertegenwoordigd; behalve een lid der kamer van volksvertegenwoordigers en een lid van het appelhof, woonden geene andere dan de plaatselijke overheden de plegtigheid bij.

ENGELAND.

Bij het Lagerhuis is dezer dagen rapport uitgebragt door eene commissie die belast was met het onderzoek der middelen om verwaarloosde en zwervende kinderen en jeugdige misdadigers te regt te brengen. Het rapport vangt aan met de erkentenis dat al hetgeen tot nog toe in Engeland is gedaan tot wegneming van dat kwaad, nog niet voldoende is. Verder wordt gewezen op hetgeen tot dat einde in Frankrijk, Duitschland, Zwitserland, Belgie en de Vereenigde Staten is gedaan, met meer vrucht dan in Engeland. In het algemeen geeft het rapport den raad » vroeger te beginnen; hoe vroeger, des te beter"; ten einde het kind bij de intrede van den weg die tot misdaad en ellende van stoffelijken en zedelijken aard leidt, terstond worde gestuit en niet verder vordere in hetgeen » eene regelmatige straat-opvoeding" wordt genoemd. Verder stelt de commissie voor, verbeterhuizen op te rigten tot opsluiting van kinderen die door den strafregter aan misdrijven van ernstigen aard worden schuldig verklaard, en verbeterscholen voor de opvoeding van kinderen die aan ligte misdrijven schuldig worden bevonden; de eerste zouden geheel op staats kosten, de laatste uit plaatselijke middelen met bijdragen uit de schatkist worden opgerigt; de kosten van het onderhoud der kinderen in de beide soorten van gestichten zouden zooveel mogelijk ten laste der ouders moeten gebragt worden. In geen dier gestichten zouden de kinderen langer dan tot hun zestiende jaar blijven. De in dezelve te geven opvoeding zou in den regel moeten strekken om de kinderen tot een nuttig ambacht, voor fabriekswerkzaamheden enz. op te leiden.

Het nieuwe in dit plan is het voorstel om de menschlievende zorg tot zeer jeugdige kinderen uit te strekken, en ze langen tijd onder tucht te houden en niet weder in de wereld te zenden voor dat zij geheel verbeterd schijnen te zijn.

— Overeenkomstig het voorstel eener commissie heeft het Lagerhuis besloten tot gedeeltelijke opheffing van het aloude gebruik volgens hetwelk het met gesloten deuren stemt. Wanneer het Huis voortaan tot stemming overgaat, zal het publiek in de vergaderzaal kunnen blijven, voor zoover het zich niet bevindt in dat gedeelte van het locaal alwaar de tegenwoordigheid van anderen dan leden verwarring in de stemopneming zou kunnen brengen.

— Ondanks den spoed dien de regering sedert eenigen tijd aan de werkzaamheden van het Lagerhuis bijzet, waren er op het laatst der vorige week nog vijftig bills aanhangig.

Toen in de jongste zitting van het Huis, omstreeks 2 ure na middernacht, de overige op de orde van den dag aangeteekende punten, ten getale van 28, voorgelezen werden, stond een der leden, de heer Brotherton, op en zeide dat hij sedert vele jaren gepoogd had het Huis te bewegen om op een behoorlijken tijd van den dag zitting te houden; heden was het Huis reeds 13½ uren vergaderd geweest; terwijl de leden in de laatst voorafgegane dagen 14, 15, ja 16 uren van het etmaal (de zittingen der commissien niet medegerekend) in de vergadering hadden doorgebragt; dit was meer dan een mensch kon volhouden. Hij hoopte dat in de volgende parlements-zitting een of andere maatregel mogt worden genomen om de gedurige herhaling van zoo late zittingen voor te komen; indien het Huis in de volgende zitting niet te middernacht uiteenging, zou hij de heeren die den vierden stand in de vergadering uitmaakten — zoo zeide hij zich wendende tot de verslaggevers der dagbladen — ver-

zoeken om op dat uur hunne aanteekeningen te staken en heen te gaan; dan zouden gewis vele sprekers korter het woord voeren. Deze opmerkingen werden algemeen toegejuicht.

— De Engelsche dagbladpers zal weldra van den last die haar ten behoeve der schatkist was opgelegd, gedeeltelijk worden ontheven, daar de opheffing van het regt op dagblad-aankondigingen en de verlaging van het dagbladzegelregt door de regering en het Parlement vastgesteld zijn. » Het is een erkend feit — zegt een der liberale Londensche bladen, de *Globe* — dat de helft van het publiek te traag is of te onkundig om zelf te denken. Geen wonder dan, dat onze dagbladen grooten invloed op de vorming der publieke opinie hebben. Dit is thans ook merkbaar bij onze arbeidende volksklassen. Haar toestand is ook ten opzigte der verstandsontwikkeling in de laatste jaren grootelijks veranderd. Punten van binnen- en buitenlandsche staatkunde worden in de werkplaatsen en de fabrieken des rijks besproken, met niet weinig oordeel en kennis van zaken. De zoogenaamde massa behoort hier thans tot het publiek, en zij of althans een gedeelte derzelve, neemt deel in de discussien over aangelegenheden van algemeen belang. Vooral is het opmerkelijk dat volkshuishoudkundige mededeelingen, de verhandelingen van het Parlement, de vermoedelijke afloop van het Turksche geschil, en dergelijke politieke aangelegenheden van den dag over het algemeen het meest de aandacht en belangstelling onzer arbeiders tot zich trekken, meer dan de historie van verledene tijden of belangrijke mededeelingen uit het gebied der wetenschappen. Het is ver van ons, dezen staat van zaken af te keuren of te betreuren: de arbeidslieden zullen toch aldra worden geroepen om een meer regtstreeksch aandeel in de leiding der politieke aangelegenheden te nemen. De grondslag onzer volksvertegenwoordiging moet worden uitgebreid; en hoe meer kundig onze werklieden zijn, des te minder zullen zij bloot staan voor den vernederenden invloed van omkooping en andere kwade practijken bij de verkiezingen. In de daad, de krachtigste maatregelen tegen die verkeerdheid zullen luttel baten, zoo zij niet gepaard gaan met toenemende verlichting onder den grooten hoop onzer bevolking. Uit dit oogpunt verheugen wij ons over de verligting der fiscale lasten die de verdere ontwikkeling en verspreiding onzer dagbladen tegenhielden."

— In den laatsten tijd is herhaaldelijk gewaagd van oneenigheden in het te Dublin gevestigde bestuur der gemengde Iersche volksscholen, die geleid hebben tot de beperking van het godsdienstonderrigt hetwelk aan de kinderen van verschillende kerkgenootschappen gezamenlijk werd gegeven. Dit een en ander heeft ten gevolge gehad dat de Anglicaansche aartsbisschop van Dublin en twee andere leden, die met hem in het schoolbestuur de Anglicaansche kerk vertegenwoordigden, hun ontslag uit deze betrekking hebben genomen.

In de jongste zitting van het Hoogerhuis is deze zaak ter sprake gekomen. Een der pairs betreurde dat de drie leden van het Iersche schoolbestuur, op welke de staatskerk het meeste vertrouwen had, waren afgetreden, en inzonderheid de aartsbisschop, die van de oprigting af der gemengde scholen, gedurende een tijd van ruim 20 jaren, zooveel voor de heilzame werking van het stelsel had gedaan. Andere pairs merkten aan, dat het Iersche schoolwezen, hoe nuttig het ook voor de Roomsch-katholijke kinderen had gewerkt, mislukt was in zoover het een gemengd schoolwezen moest zijn, hetwelk kinderen van verschillende kerkgenootschappen vereenigen zou tot een gezamenlijk onderwijs van niet bloot wereldlijken aard. Lord Aberdeen, de eerste minister, herhaalde hetgeen hij vroeger had gezegd, dat hij geen grooter zegen voor Ierland kende dan de invoering van het gemengde schoolwezen: ondanks alle moeijelijkheden en tegenwerking die onverdraagzaamheid en misverstand aan dat schoolstelsel in den weg legden, bleef hij bij dat gevoelen.

— In de vorige week is van wege de admiraliteit aan de stoombootmaatschappijen die zich met het vervoer van malen voor 's Rijks brievenposterij belast hebben, kennis gegeven dat de regering voortaan met meer gestrengheid de bepalingen der aannemings-contracten zou handhaven, inzonderheid die bepalingen welke in geval van te late aankomst met geldboeten bedreigen.

— In een der Londensche weekbladen, hetwelk aan het krijgswezen gewijd is, leest men het volgende: » Met genoegen berigten wij dat er maatregelen zullen genomen worden om den Britschen soldaat te verlossen van zijn grootsten vijand, dat is het zware pak waarmede hij thans beladen wordt. Het plan is in overweging om den soldaat een klein ransel te geven, ruim genoeg om de onmisbaarste benoodigdheden bij zich te kunnen dragen, terwijl het overige van den last dien hij thans te torschen heeft, in een valies voor elk peloton vereenigd en met de bagagie medegevoerd zou worden. De nieuwe modellen zijn reeds vervaardigd, en aan het departement van oorlog ter goedkeuring voorgelegd."

— Het gemeentebestuur van Londen heeft een terrein gekocht voor de nieuwe veemarkt, die in den zomer van het volgende jaar, naar men verwacht, zal kunnen worden geopend. Het terrein alleen kost 65,000 L. st., en de kosten van den geheelen aanleg worden op 343,221 L. st. begroot, terwijl de jaarlijksche zuivere opbrengst op 14,000 L. st. is berekend. Er zullen overdekte stallen zijn voor 3000 runderen en 42,000 schapen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 2den Augustus.*

Aan de met de jongste overlandmail aangebragte *Javasche Couranten*, waarvan de hoofd inhoud reeds in ons vorig nommer is medegedeeld, ontleenen wij nog de volgende berigten en opgaven:

Van Sourabaija wordt van den 5den Mei gemeld dat de kinderpokken zijn uitgebroken in de dessa Banjoening, district Bangkallang.

De officier van gezondheid, opziener der vaccine aldaar, heeft zich onverwijld ter plaatse begeven, ten einde een onderzoek deswege in te stellen, waarvan het resultaat is geweest, dat in die dessa die ziekte reeds eenigen tijd moet geheerscht hebben, vermits er bij zijne komst aldaar zich nog 42 lijders bevonden, terwijl bereids 82 hersteld en 22 overleden waren.

Overigens zijn thans alle voorzorgmaatregelen genomen, om de verdere verspreiding dier ziekte te stuiten.

Ook in de kampong Keboenan, nabij Bangkallang, is een persoon door die ziekte aangetast.

— Den 25sten Mei jl. werd in het Parapattan-weezengesticht het jaarlijksch openbaar examen der weezen en de gewone jaarlijksche algemeene vergadering van deelhebbers aan dit gesticht gehouden. Zij, die ter bijwoning daarvan waren opgekomen en op die wijze hunne belangstelling in deze liefdadige inrigting toonden, hebben zich — zegt de *Javasche Courant* — kunnen overtuigen van de goede verzorging en verstandige opleiding, welke de weezen daarin voortdurend genieten. Uit de door de weezen afgelegde proeven hunner vorderingen in verstandelijke ontwikkeling en kennis was te ontwaren, dat het onderwijs aan hen gegeven, goed geleid wordt en bevredigende uitkomsten aanbiedt. Na afloop van het examen, hetwelk aangevangen, afgewisseld en besloten werd met het gezang der kinderen, werd het twintigste jaarlijksche verslag der directie voorgedragen en mededeeling gedaan van den staat der geldmiddelen van het gesticht. Uit een en ander werd met genoegen vernomen, dat het Parapattan-weezengesticht ook in het afgeloopen twintigste jaar van deszelfs bestaan, zoowel de ondersteuning van het Gouvernement, als de begunstiging, liefdadigheid en hulp van het algemeen rijkelijk mogt ondervinden, dat vele menschenvrienden het met aanzienlijke giften bevoordeelden en dat het daardoor in eenen bloeijenden staat de toekomst tegengaat. Ieder wien het lot van weezen ter harte gaat, zal voorzeker met den wensch der directie instemmen, dat die bloei van het Parapattan-weezengesticht bestendig moge zijn.

— [illegible]n der takken van de rivier Kandoeroewan, die door een gedeelte van [illegible] Chinesche en Arabische kampen der hoofdplaats Cheribon loopt, is in den laatsten tijd zoodanig aangeslibd, dat de laadbooten en kleine handels-vaartuigen, ja zelfs de scheepsloepen de rivier niet kunnen in- of uitvaren dan bij hoog watergetij. Dan loopt het zeewater ver genoeg naar binnen om de kleine vaartuigen vlot te maken. De steeds toenemende handel ondervindt door dit beletsel groot ongerief. De afscheep van 's Gouvernements producten wordt daardoor veelmalen vertraagd: ook de gezondheids-toestand der bevolking lijdt onder de verpestende dampen, die bij laag getij uit deze alsdan geheel drooge rivier opstijgen.

Bij deskundig onderzoek is gebleken, dat er geene andere middelen bestaan, om dit veelzijdig ongemak uit den weg te ruimen, dan door den watertoevloed naar dezen rivierarm te vermeerderen, en hem door uitdieping tot aan zee te zuiveren. De Regering heeft daarom, op voorstel van het gewestelijk bestuur, magtiging verleend om gedurende het jaar 1854 den noordertak van deze rivier gedeeltelijk te doen afsluiten. Daardoor zal een meer geregelde water-afvoer in den zuidertak worden bevorderd. Door uitbaggering kan dan de noodzakelijke diepte aan dezen riviertak worden teruggegeven.

— Ten blijke der toeneming van den vrijen arbeid der inlanders op Java, deelt de *Javasche Courant* van den 21sten Mei de volgende opgave mede, gegrond op een onlangs volbragt onderzoek.

OPGAVE der *vrije* werklieden en *verstrekte* koelies bij cultuurondernemingen in de ondervolgende residentien.

RESIDENTIEN.	GEMIDDELD GETAL: vrije werklieden en koelies per dag	GEMIDDELD GETAL: verstrekte koelies per dag.	*Aanmerkingen.*
Krawang	2287	—	*a.* Behalve 2325 vaste boedjangs op woeste gronden en 330 huisgezinnen, bij de cochenille en thee in vaste dienst en behalve circa 4000 rietsnijders per dag.
Preanger Regentsch.	2854	894	
Cheribon	*a.* 2155	1745	
Tagal	2445	*b.* 3268	*b.* Buiten den maaltijd 763 tot 658, behalve 300 à 700 vrije planters te *Lemahabang.*
Pekalongan.	*c.* 1391	785	
Samarang	3449	*d.* 1460	
Japara	*e.* 3930	5148	
Rembang	3025	1180	
Sourabaija	*f.* 5000 à 9000	p.m. 2000	
Passoeroean	2856	2982	
Bezoekie	480	3700	*c.* Waaronder kinderen.
Kadoe	40	—	*d.* Waaronder 427 kettinggangers te *Willem I.*
Madion	—	p.m. 600	*e.* In den maaltijd.
Bagelen	26	—	*f.* Bij benadering opgemaakt.
Banjoemaas	1255	212	
Kedirie	400	910	Buiten den maaltijd van 290 tot 440.
	31,593 à 35,593	24,884	

— De stand der agio op de drie hoofdplaatsen van Java was op 1 Mei 1853, als volgt:

		BATAVIA.	SAMARANG.	SOERABAIJA.
Gouden munt tegen	Zilveren munt	*v* 5 pct.	*v* 4 pct.	*v* 12 pct.
	Recepissen	*w* 8 "	*w* 10 "	*w* 13 "
	Koperen munt	*w* 8 "	*w* 11 "	*w* 17 1/2 "
Zilveren munt tegen	Gouden munt	*w* 6 "	*w* 5 "	*w* 11 "
	Recepissen	*w* 14 "	*w* 20 "	*w* 20 "
	Koperen munt	*w* 14 "	*w* 21 "	*w* 22 "
Recepissen tegen	Gouden munt	*v* 10 "	*v* 10 "	*v* 15 "
	Zilveren munt	*v* 15 "	*v* 20 "	*v* 22 "
	Koperen munt	*v* 5/12 "	pari.	*w* 1/2 à 1 "
Koperen munt tegen	Gouden munt	*v* 10 "	*v* 15 "	*v* 19 "
	Zilveren munt	*v* 15 "	*v* 23 "	*v* 24 "
	Recepissen	*v* 5/12 "	pari.	*v* 1 "

w winst. — *v* verlies.

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 147 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, inhoudende het Voorloopig Verslag omtrent het wets-ontwerp, houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen enz. binnen zekeren afstand van de vestingwerken van den Staat.

VERBETERING. — Aan het hoofd van het Koninklijk besluit houdende bewilliging tot het veranderen der statuten van de Diamantslijperij-maatschappij te Amsterdam, geplaatst in ons n°. 178, 1ste blad, 1ste kolom, staat: 23 Mei 1853, n°. 55; men leze: 23 Mei 1853, n°. 58.

Ter algemeene vergadering van het Hoofdbestuur en de Afgevaardigden der districts-commissien van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden, gehouden te Amsterdam,

den 27sten Julij 1853, is uitgebragt het zeven en dertigste jaarlijksche verslag.

Uit gemeld verslag bleek, dat gratificatien werden verleend aan 1869 personen, als aan:

281 verminkten van den veldtogt van 1815.
82 nageblevenen van gesneuvelden van idem.
31 verminkten van den veldtogt van 1814.
102 verminkten in Nederlandsche overzeesche kolonien of bezittingen buiten Europa.
65 verminkten uit oorlogen voor November 1813.
237 verminkten in den strijd tegen Belgie.
105 nageblevenen van gesneuvelden van idem.
966 infirmen, waaronder zich bevinden 575 blinden, terwijl de overige alle in bevolen dienst infirm zijn geworden, of volle 40 jaren hebben gediend.

1869 personen.

De overgelegde rekening toonde aan dat in 1852 het tekort op nieuw kleiner was geweest dan in het jaar te voren.

Behalve de *verminkten* in den strijd, die *dadelijk* opgenomen [illegible], nadat zij hunne aanspraak bewezen hebben, waren er nog 584 [illegible] die eene gratificatie uit het fonds hadden verzocht, en daarop aanspraak zouden kunnen maken, wanneer de krachten van het fonds toelieten, allen te ondersteunen, die in bevolen dienst gebrekkig en daardoor hulpbehoevend geworden waren.

Onder deze personen bevinden zich: 5 blinden die vroeger te Waterloo gestreden hebben: 57 blinden die den strijd tegen Belgie hebben bijgewoond: 16 blinden die in Nederlandsche overzeesche kolonien of bezittingen buiten Europa hebben gestreden: 73 blinden die geene veldtogten hebben bijgewoond, en 532 andere in de dienst gebrekkig geworden militairen, waaronder 155 die te Waterloo gestreden hebben.

Uit de rekening bleek verder dat de uitgaven in 1852 hadden bedragen . . . . . f 80,393.22
en de ontvangsten 77,410.99½

Zoodat er een tekort van . . . . f 2,982.22½
was ontstaan, waarin door verkoop van een gedeelte van het kapitaal had moeten worden voorzien.

Omtrent het Invalidenhuis werd medegedeeld, dat in hetzelve verpleegd waren 85 personen, en dat tot bestrijding der kosten van dat gesticht gestrekt hadden: eene Rijks-toelage van f 5000, eene toelage van de stad Leyden ad f 400, afgestane gratificatien en pensioenen, en eene bijdrage uit ons fonds van f 5619.89½, te zamen f 23,145.36¼.

De jaarlijksche collecte had opgebragt f 26,836,55½, of ruim f 1200 minder dan in 1851.

Het Hoofdbestuur, dit kort verslag van den staat van het fonds aan het publiek mededeelende, zal, zoo spoedig hetzelve zich hiertoe in staat zal bevinden, het zeven en dertigste jaarlijksche verslag, benevens de handelingen der Algemeene Vergadering doen drukken, en aan de onderscheidene districts-commissien in het Rijk verzenden.

Het Hoofdbestuur acht het onnoodig aan te dringen op eene voortdurende milde ondersteuning van deze vaderlandsche instelling. Zoo de giften in vroeger tijd bijeengebragt, voldoende zijn, om aan alle hulpbehoevende verminkten in den strijd, en nageblevenen van gesneuvelden eene gratificatie te verleenen, de jaarlijksche collecte moet inzonderheid strekken, om verder ook gratificatien te kunnen uitreiken aan die ongelukkige militairen, welke in vredestijd blind zijn geworden, of *in* en *door* de dienst infirmiteiten hebben bekomen, en waarvan niet weinigen den strijd tegen Belgie en in de kolonien hebben bijgewoond.

Amsterdam, 30 Julij 1853.

Het Hoofdbestuur van het Fonds voornoemd,
H. Croockewit, *President.*
H. Ameshoff, *Secretaris.*

ADVERTENTIEN.

*** De Gecommitteerden der Hoofd-Commissie tot de Zaken der Israëliten Brengen ter kennisse van de Besturen der Israëlitische Gemeenten en School-commissien, dat door de Algemeene Commissie van Examinatoren voor Israëlitische Godsdienst-onderwijzers en door de Rabbinale Commissie van Examinatoren in dit jaar zijn toegelaten:

a. tot Godsdienst-onderwijzer van den *hoogsten* rang, *M. J. Muller*, van *Amsterdam*;
b. tot Godsdienst-onderwijzers van den *middelsten* rang, *J. P. Koster*, van *Leeuwarden*;
S. J. Cauveren, van *Oudshoorn*;
c. tot Godsdienst-onderwijzers van den *laagsten* rang, *I. D. Heijmans*, van *Oirschot*;
A. van Vlijmen, van *'s Hertogenbosch*;
d. tot Oefenaar, *G. N. van Dien* Jr., van *Amsterdam*.

's Gravenhage, den 29sten Julij 1853.

De Gecommitteerden voornoemd,
T. Polak Daniels, *President.*
M. J. van Gigch, *loco Secretaris.*

Garnizoens-bakkerij te Utrecht.

De Kolonel, Plaatselijke Kommandant, te *Utrecht*, zal, geadsisteerd door eene Commissie en onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op den *14den Augustus aanstaande*, des middags *ten twaalf ure*, ten zijnen Burele, in het publiek Aanbesteden de Leverantie van:

Zes Lasten Jarige Kubanka-Tarwe,
Twee „ „ Rhijn- of Roode Tarwe;
Twee „ en *zeven Mudden* Jarige Inlandsche of Pruissische Rogge.

De te leveren Granen moeten minstens wegen, de Kubanka- en de Rhijn- of Roode Tarwe 77, en de Rogge 72 ponden, per Mud.

Zullende de gegadigde Graanhandelaars hunne Monsters vóór dien tijd op gemeld Bureau moeten bezorgen, alwaar de Voorwaarden, waarop voorschreven Aanbesteding zal geschieden en waarbij de bepaalde tijd van aflevering opgegeven wordt, te rekenen van den 4den dezer, van 's morgens 9 tot 's namiddags ten 1 ure, voor een ieder ter lezing zullen liggen.

Den 2den Augustus 1853.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** De Wethouder, belast met het toezigt over de publieke Werken der gemeente Weesp, zal op Dingsdag den 9den Augustus 1853, des voormiddags ten 11 ure, in het openbaar op het Raadhuis der gemeente, in 3 perceelen Aanbesteden:

1°. het Vernieuwen van twee Sluisdeuren van de Schutsluis te Weesp, welke van Schuiven en Windwerk zullen moeten voorzien worden;
het maken van Schuif- en Windwerk aan de vier overige Sluisdeuren;
het Regtzetten van een Bindt;
het Verleggen van de Keijen, voor zoover zulks ten laste der gemeente komt;
alsmede het verrigten van eenig Voeg- en Metselwerk, met de Leverantie van benoodigde Materialen;

2°. het Vernieuwen van eene balans op de Lange-Vechts-brug te Weesp, benevens het doen van eenige andere Herstellingen aan Leggers onder en boven dek van gemelde brug, met Leverantie der benoodigde Materialen;

3°. het Vernieuwen van een Gebindt op de Zwaanenbrug te Weesp, met de Leverantie der benoodigde Materialen.

De Bestekken en Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen, op de gewone dagen en uren, ter lezing ter Secretarie op het Raadhuis der gemeente, van af Vrijdag den 5den Augustus 1853.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Stadsbaas te Weesp.

Weesp, 1 Augustus 1853.

De Wethouder voornoemd,
Bt. Peelen.

*** Burgemeester en Wethouders van Zalt-Boemel zullen, op Maandag den 15den Augustus aanstaande, des voormiddags ten elf ure, ten het Raadhuis aldaar, in het openbaar bij inschrijving en opbod Aanbesteden:

eenige te doene verbetering en herstellingen aan de Aanlegplaats der Stoombooten, benevens het verhoogen van den Dam naar die Aanlegplaats, alles met Leverantien en Arbeidsloonen daaronder begrepen.

Het Bestek en de Voorwaarden van Aanbesteding zullen ter Stedelijke Secretarie ter visie liggen, en nadere informatien bij den Heer Gemeente-Architect te bekomen zijn.

Zalt-Boemel, 1 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
J. Thooft.
Secretaris,
T. J. H. van Benthem van den Bergh.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

*** De Directie maakt bekend, dat door haar zullen geveild worden te Amsterdam, op Woensdag den 17den Augustus 1853:

57,472 Blokken Banca-Tin, liggende te Amsterdam,
54,855 [illegible] Rotterdam,
met voorbehoud, deze hoeveelheid bij dagen [illegible] te vermeerderen met p. m. 10,000 Blokken.

De verkoop zal geschieden bij Kavelingen van ongeveer 1000 Blokken.

De Directie geeft voorts de verzekering, dat zij vóór medio Julij 1854 geen ander Tin zal aan de markt brengen; dat, tot opgenoemd tijdstip, in Nederlandsch Indie geene Gouvernementsveilingen van Tin zullen gehouden worden; en dat, almede tot vermeld tijdstip, geene verzendingen van dat Metaal van Indie naar China voor Gouvernements rekening zullen plaats hebben, de hoeveelheid van 10,000 pikols te boven gaande.

De Notitien met de Veilconditien zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, 27 Junij 1853.

De Monchy, *President.*
De Clercq, *Secretaris.*

*** De Directie maakt bekend dat de Najaars-Koffij-veilingen der Maatschappij van 1853 zullen gehouden worden op de plaatsen en dagen, en bestaan uit de hoeveelheden hieronder gemeld:

te Rotterdam, op Maandag den 5den September 1853:
216,793 Balen Java-Koffij, liggende *aldaar*;
te Amsterdam, op Donderdag den 8sten September 1853:
278,275 Balen Java-Koffij, liggende *aldaar*;
26,488 „ dito „ te *Dordrecht*,
84,542 „ dito „ te *Schiedam*;
te Middelburg, op Dingsdag den 13den September 1853:
46,943 Balen Java-Koffij, liggende *aldaar*.

De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór hare gewone Voorjaarsveilingen van 1854 geene andere Koffij dan de bovengemelde partijen aan de markt zal brengen.

De Monsters zullen op Dingsdag den 9den Augustus aanstaande verkrijgbaar zijn en de Notitien met de Veilconditien in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, 1 Augustus 1853.

De Monchy, *President.*
De Clercq, *Secretaris.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Blijkens Acte, op den 28sten Julij 1853 onder de hand geteekend en geregistreerd, is de Vennootschap, bestaande onder de Firma *van Hoorn en Compagnie*, door het overlijden van den heer *Gerrit van Hoorn* gedissolveerd, tusschen de Ondergeteekenden *Hendrik van Hoorn*, Commissionair, en Vrouwe *Lucia Rahusen*, Weduwe den heer *Gerrit van Hoorn*, zonder beroep, beiden wonende te Amsterdam, gecontinueerd voor gemeenschappelijke rekening en op den voet als volgens het bestaande Contract, waarvan behoorlijke aankondiging in der tijd is gedaan; zullende echter de Eerst-Ondergeteekende alleen de teekening der Firma gebruiken.

Hendrik van Hoorn.
Wed. G. van Hoorn, Rahusen.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.